

Número 16.

PORTAVEU DE LA DECENCIA

Any I.

Tots els treballs firmats serán passats per las armas.
No's retornan els originals per bascas que tinguin.

Redacció y Administració,
Carrer de Corró, n.º 164, baixos

La correspondencia al Director.

PREUS DE SUSCRIPCIO

Un trimestre.	1'00 pta.
Número solt.	0'05 »
Número atrassat.	0'15 »

À UN MISERABLE

Jo no sé que ho fá, pero cada vegada que obrint sos ulls de fura, encés, balancejant el cap, deixa anar aquellas aplomadas paraulas que'l fan mestre de la hipocresía; cada vegada que insidiós y desvergonyit se redressa clamant per la decencia, y en son nom formula anatemas y llenxa excomunións sobre honras y consciencias; cada vegada que's gira volta irat demanant que's digui á la cara lo que s'escriu á la sombra, jo no se que ho fá, pero tinch por d'ell, d'estar al seu costat, de tot lo que'm volta y penso que aquell home repulsiu no pot ser més que una bestia repugnant que te per instinct la maldat mes refinada.

¡Miserable! Que's digui á la cara!

No veus que'ls grans crims se cometén á la sombra? Donchs de desde la sombra deuen delatar-se. A la llum del sol no mes s'hi delatan als qui roban y saquejan á la cara.

Digans tú, per exemple, que, contra las lleys més fonamentals de la honradesa has fet morir á la teva dona, de vergonya, al veure't

arrossegant luxuriós, ab cualsevol bagassa; digans tú que contravenint el Códich has tingut á ta casa aquarterat, un caballet de moneda falsa; digans tú que t'has fet mes de deu mil duros robant á una població y allavors sí, allavors per aquets fets te delatarem á la cara, devant del mon y de la justicia humana.

Es una gran fugida per aquets lladres á qui encare no s'ha sorprés en flagrant delictes el poguer dir: A mí ningú pot tirarme res en cara. Sí: lladres de clavaguera, taups del lladronici; sí, agents dels crims á la fosca. Hi han delictes que no poden precisarse, que no's poden formular als agents de la justicia, pero ¡ay! que tots els crims duhen el seu rastre de sanch y malvestats, y vosaltres corbs d'honras, vosaltres femers plens d'inmundicia, vosaltres, deixeu per tot el vostre rastre de odis, la vostra petjada de cavall d'Atila. Y á vosaltres, vergonya de la societat, d'avuy vos delatarem de la manera que os mereixeu: desde la sombra.

Matuter.

CARTA AVIERTA

Amigo Soqué: T'ascribo porque estoy apesorado de aber un día escuchado que yo iba á ser cautivo.

Oí á tú redacción hablando de una manera que me causó gran quimera adentro del curasón.

Sepo vanme denunciar porque quiero separarme de la que quieren que yo ayme, y yo no la puedo ayamar. Y es verdad, per namorado yo en mi vida ay servido; por eso al estar casado li tengo un ódio muy vivo.

Y al objeto de que puedas cuando llegue la ocasión, que dén l'orda de prisión y equivocado no quedés; un día de esta semana vendremos tots los mosquitos ven mudats y arregladitos sens ganas d'armar jarana.

Quiero decir que'n un rato que no tingas res que hacer mos podrás fer lo retrato per que ens puedas conoser.

Pero ojo, ab las porcuras, miro de fer ben barat ja sabes que no tenemos mucho diner per gastar.

Perque estemos en carácter, te demanem un favor, que al enfocarnos nos possis lo que are te diré yo.

Posa al del amich *Son dolsa*, un policia dormint, al *Xicoira*, com el *Novia*, un cafeter, ó un joch fi.

No hi fa res que posis barras de sabó, al *Oli de coco*, y un aparato de químic, al del *Acetat de plomo*.

Al *Valent*, una caseta que salgi el nas un burot, y al *Infrascrito*, li pones sense mánech un bastó.

En fin, amico, te espero contestación aviat porque deseamos darnos un poch de publicitat.

Recuerdos al maestro *perro*, al Pauet, al Ricardet y á tota la redacción del «Pueblo gran Sevillano» y tú de naltres dispón

Per la Cumición,
Xicueira.

EN SOLFA

A n'els senyors
Pep, Quel, Badó y C.

A vosaltres *honrats* vehins de Granollers, que may de la vida heu robat res de ningú, que heu pagat sempre ab entera religiositat tot lo que vos pertoca; á vosaltres que no heu fabricat may moneda falsa, que no heu fet may emprèstits ruinosos pera la vila, que heu pagat y cubert la deuda municipal, que heu fet el pont á la riera, que sou el *colmo* de la *bona fé*; bon cor y miras enlairadas en materia política, á vosaltres que no heu portat may la desgracia en la llar de las familias honradas; á vosaltres vos dedico la inconsecuencia vergonyosa del que heu escullit com á defensor vostra en la prempse; agafeulo ben fort aquet pilot de carn que habeu comprat, com se compra un gos pera la defensa, agafeulo ben fort á don P. Riera y Valls, mestre de La Roca.

Afegint á tot lo que s'ha dit a n'aquet senyó en altres ocasions de desde aquet periódich, las sucesivas contradiccions y mentidas en que ha incorregut, n'hi haurá suficient pera posarlo com diuhen els *castilas* en solfa, tenint en compte que únicament lo que transcrich mes avall, escrit de dit senyor y firmat en el periódich republicá «La Razón» es una infima part que m'ha vingut á mans, escullint sempre lo únich que porta firma y deixant las numerosas correspondencias de La Roca que venen suscritas per *un corresponsal*, com també tot lo firmat per *un letrouxista*, que tots nosaltres sabem es original de dita *personalitat*.

Ab fecha del 16 Decembre 1903 diu:

«A presidio debe ir el Alcalde de profesión que cuente setenta años de edad, lleve doce empuñando la vara, con ganas de nuevo reganche.»

¿Que'ls en sembla? Si aixó anés dirigit á n'el que are'l paga, el Sr. Sinia, digui

que l'haurian de matá, porque ja en fa molts mes de 12 que mangoneja.

«Estamos en época de *propinas* y los miserables chupadores del turrón hacen cualquier fechoría para fumar breva gratis y jalearse á costa ajena. Conviene estar alerta, *no val á badar*.»

Aixó de la época de propinas se veu que encara dura y *algo se pesca* don Pere Riera; lo que no m'agrada, es que vosté mateix es digui *miserable* ab lo de *chupadores del turrón* y lo que'm fa mes gracia es alló de *conviene estar alerta*; se veu que vosté ja feya temps que vigilaba la buriella y aixís que la va veurer, va dir, *no val á badar*, però alló de miserable, treguiho..

«Hay que convencerse una vez más que no es posible tener dos caras, (y vosté en te tot un aparador) de que no hay más solución que ó humillarse rastramente ante el despótico caciquismo, (que's lo que vosté ha fet; ja veu si n'estaba convensut de lo que escribía) ó bien luchar con energía en contra, siempre dando la cara (¿quina, la de gitano ó la de persona decent?) y amparándose con la gloriosa y triunfante bandera de la República democrática que victoriosamente tenemos enarbolada en este pueblo con valentía y firmeza.»

Molta firmesa, molta; no s'en desfassi don Pere Riera d'aquesta *valentia* y d'aquesta *firmeza*.

Ab fecha del 9 Decembre 1903 diu:

«Queda preparado el campo de la pelea para otro no lejano día en que un completo triunfo acabará para siempre con el hipócrita feudalismo local que nos abruma y que es la causa única del bajo concepto en que se tiene á esta población en toda la vallesana comarca.» Aixó del *feudalismo local que nos abruma*, are si vosté ho hagués d'escriure, deuría dir: *el feudalismo local que nos protege* y si vosté confessa que ell es denigran y rebaixador, recapaciti quin concepte tindrá el poble de vosté que'ls defensa per un miserable rosegó de pá.

«Adelante y no desanimarse, que la pública opinión sensata está á vuestro lado en defensa de los intereses generales del pueblo y contra las especulativas conveniencias de dos ó tres farsantes explotadores.»

Si la *opinión sensata* está en contra de las *especulativas conveniencias de dos ó tres*, resulta que are, segons vosté mateix, lo que defensa es la *opinión insensata*; vosté va *contra de los intereses generales del pueblo*. ¿Ho veu home com no pot esser republicá habentse vengut á n'el caciquisme?

«Los vividores del turrón municipal... (¡calli home qu'es compromet!) quince días después, la mayor parte de los electores *adictos... al aguardiente* y que por una mala copa de alcohol vendieron su voto...» ¡Quina barra! ¿Y vosté que s'ha vengut per dos cuartos d'ayguardent?

«Los caciques no tienen otra mira que

la de su conveniencia y medro personal, haciendo serpentear siempre con sus manos el látigo político del esclavo moderno.» Aixís, declaris esclau vosté mateix qu'ens estalviarà feyna; per la *pela* vosté es un *esclavo moderno*.

«En las elecciones venideras recogemos el fruto los republicanos, de *esta justicia que mandan hacer* al necio que su voto llega á vender.»

«¡Llor á la libertad!»

Y jo dich: ¡Llor á n'el cinisme, á n'el desvergonyimet! ¡Llor á la barra! Tal el defensor, tal els defensats.

Infrascrito.

(Se continuará.)

A un hipócrita

¡Oh tú el gran matuter, d'orellas grossas, els ulls de fura y la mirada inquieta, el del accent de *ché* y veu de doneta, l'encés de cara y el de cellas rossas! Tú que sabs distingir las guapas mossas de las que l'¡*Ojo!* agencia á cinch pesetas, tú que quan surts de casa dús careta y al qui no't dona el vot li clavas cossas. Magatsém de paraulas que no entens y que engaltas per tot, ¡oh *lley* escrita! que trepitjas acorts y reglaments y que quan te convé m'els treus á cita; te prego per vergonya.... (ja'm comprens) que t'abstenguis d'alló.... de *sodomita*.

Son dolsa.

Picadas

El Mestre-burot, redactor en *quefa* del «Sevillano», republicá furient avans, ¿qué no saben quina en va fer? Donchs, com sigui qu'el Gobernador l'hi enviés un ofici demanantli explicacions del perquè no s'obría la escola nocturna y en general del desballestament que sufría l'estudi del seu destí, ell pera contestar va dir lo següent, y fixintse ab la barra gigantesca que aixó suposa: —Sr. Gobernador: si jo no he obert la escola de nits, es perquè com que soch tant catòlich y correm tant bé ab el senyor rector del poble, ell y jo ens hem avingut pera la celebració del novenari. —Mentida, embusterol Y sápigas que si d'aquí en avant te veyem mes per Granollers ensumant á derrera dels que't varen comprar te denunciarem porque de pestilencia ja'n tenim prou y massa ab la del poble! *A vivir* gandull Cap á la Torreta!

Se'ns suplica (y advertim que si no s'ens denunciés, no ho inventariam) que cridem l'atenció de l'Alcalde, Sr. Jaume

Estrada pera que faci cumplir estrictament, la obligació que tot ciutadà de no obstruir l'espai d'acòria pública que cada un te davant de casa seva, possanhi carros, rodas etc. Are nosaltres ja ho hem dit; però si, ja podeu piular, si l'ase no vol veurer....

A *La Razón* fa dugas setmas que dedican *guayaba* á n'aquell que l'any 96 tenia carros plens de frau á dins de casa seva. ¿No saben qui vull dir?

Es aquell que s'ha fet rich *no pagant*, durant una sèrie consecutiva d'anys, al Ajuntament lo que per dever ve obligat á satisfer.

- Donchs aixís dirén vostés: ES UN LLADRE?

Oh jo no dich tant perque'm podrian enganyar, però vamos, si no ho es.... es com si ho fos.

La setmana passada, part de la nostra redacció s trobava molt malament, per que en el «Sevillano» no hi varen veurer *la guayaba*, alló dels versets de la llevadora del carrer de Sta. Esperansa; es alló, com que'ns varen enllemir tres ó quatre diumenges seguits, are ho trovem á faltar! Son tan dolças las guayabas del viudo *infortunado!* ¡Son tan delicadas y agudas, sobre tot, las poéticas pullas que'ns dirigian! ¡Son tan feridoras las sátiras que'ns dedicaban! ¡Y tenen tanta flaire picaresca de madrigal, que la veritat, senyor Gubert, si vosté no s'anima altre veda, nosaltres ens decandim d'anyorament.

Per creixensa, la que en poch temps ha fet el partit federal ¡ey, federal! Quant va presentarse en candidatura el de Palou va tenir 17 vots y va exclamar:—Ja estich satisfet; veig que no m'han enganyat; tinch tots els vots que hi ha en el nostre cens. Y are donchs? Are si que vos deuen haver enganyat perque de 17 á 75 es molta puja, sobre tot en vosaltres que no heu fet mes que un sol acte de propaganda durant tot aquet temps. Però, Fontcubertas se vos veuen las orellas, se vos veu la punxa!

Ah! de pasada, deixam donarvos un recado. Avuy á dos quarts de nou, no feu falta á can Sinia que en Badó os ha de veurer.

Senyor Gou, senyor Gou;
si ens dú, rabia, si ens du enveja,
es que la llaga l'hi cou;
vosté sempre trafiqueja
y s'embulla y pasteleja
y ens volia amagar l'ou.
¡¡Senyor Gou!!... ¡¡senyor Gou!!

Avuy dia ja forman escola els *sistemas* de robo de vots istil Pep, Quel, Badó, Bou, etc. tant necessaris pera tenir con-

cejals contra la voluntat del poble. Pero sempre hi ha un *non plus ultra, non plus ultra* á que'ns creyam que havian arribat els farsants apuntats, en altres períodos electorals. Mes no es aixís. En aquestas darreras eleccions han fet us d'un nou procediment mes escandalós encare que els altres.

Aquest TIMO, sistema BARRA del que 'n tenen el privilegi d'invenció els senyors Pep y Quel, consisteix en proposar al fill d'un mort, potser de resultas del acetat de plom, que vagi á votar en nom del seu pare á cambi de deixar de cobrar lo que's suposa que'l pare deuria al morir, fa 14 anys, á n'el Quel d'allavors. De manera que, per aquest sistema, els lladres que *acetatisan*, encare proban de demanar el vot á n'els descendents dels *acetatisats*, á cambi de ferlos franch dels quartos que havian de bestreure pera pagar lo que'ls feu *acetisar*.

¡Quina vergonya!

Castellet, quan no't convidin
no't presentis may en lloch;
sinó farás fé un ridícul
á la gorra y als galóns.
Quan hi hagi el tech d'un casori
no't posis el toballó
sense permís del *pagano*
y ser convidat *ad hoc*...
No't creguis que durin sempre
las diadas d'eleccions.

Seguixen endavant las citacions als secretaris escrutadors de las eleccions de diputats á Corts, en aquest Jutjat.

Rés: ganas de fer d'homes de la por. Perque vaja, tot lo més que poden felshi els cacihis será un nús á la qua.

Travé, Travé, no t'engresquis
ab lo dels escrutadors;
mira, creu, tot lo que fassis
será afegir llenya al foch.
Ya han passat las grans tongedas
del *canguelo* y de la por;
ja sab tothom qu'es un arma
per diadas d'eleccions.

Dijous á la tarde el Drapayret va agafar la trompeta y bufa que bufarás per els carrers de la vila.

Espifiant dugas ó tres vegadas va lo-grar fer, per últim, el toch real y á cada cantonada ens noticiava la conminació que l'Administrador de consums fa á n'els que encare no han pagat el tant per la entrada dels rahims.

¡Homes, honor obligal La paraula ha de fer l'home. Si haviau quedat en que'ls que votarian pe'ls cacihis no havian de pagar la entrada, al menos no'ls hi trenqueu el tratel!

Demaném al Sr. Estrada, que en nom de diferents vehins s'arriivi á felicitar al comandant del «Carlos V» per haver arribat aquest sense novetat á Barcelona.

En Merengas, aquell panxa content que s'entreté barallantse ab las donas del vehinat, ha dit que are ja s'ha acabat el vell quento del arrós; que pesi á qui pesi, éll trevallará per que el privilegiat del gremi pagui lo que deu pagar.

¡Ay, quinto! ¿No veus Quirset que sense adonarte'n se't fumarán els *pitos de pato*?

Aquet dia un subjete va dir, dirigintse á dos mes que s'estaban al audén de la estació:—¿Qué no ho sabeu? Han agafat á *fulano* á Barcelona.

Y un d'ells va contestar:—Milló, are va bé; llástima que aixó no arribi fins aquí á.... y no agafin á tots aquets catalanistas.

A lo que digué'l tercer:—Oh! are ve bé per denunciar á n'els del Mosquit á n'el Tribunal Suprem com á separatistas.

Y jo dich:—¡Mosca! d'aquesta feta ens condemnan á la pena de mort! Sinó que avans nosaltres podrem també acusar de separatistas á n'ells; ¡ey! separatistas en quant á lo de la integritat dels fondos municipals.

¡Qui mes separatistas que ells!

Y respecte á nosaltres, no hi ha perill, perque som mes espanyols que cap militar d'aquells cinch cents, y estimem mes á la patria espanyola que ningú; y en prova que ¡Viva Espanya!

A la barraca de Sant Roch hi ha un desgavell, tothom, *rasca, que rasca*, diuhen que hi provan de restablir l'ordre davant del perill que correria si s'hi ordenés una revisió dels llibres.

¡Apa, noys! Apreteu fort y depressa en els llibres es ahont os heu de significar mes, com aixerits matuters!

Tenim el sentiment de comunicarvos qu'en *Venturini*, aquell que dona llibrons de dret als llibres de la colecta, (per aixó es un camp perdut) ja fa dos números que no ha colabrat en el «Sevillano».

La salut es avans que tot y per aquesta rahó el seu pare li ha privat d'*esp'ayarse* d'apunya-gar á la literatura y al sentit comú com ha vingut tent fins are.

SECCIO D'ANUNCIS

¡MATALAZERO! ¡OJO! ¡PORCURAS!

¡GRAN BARATO!

¡SIN RIVAL!

Depósito de **MARFEGAS** adecuadas para la **JUVENTUD**.

N'hi encontrareis de Ciertas (?) desde 5 pasetas an arriba á 5 idem. idem. an abajo.

No decarse engañar, no cuanfundirse. Llebo bidrieras.

Llavero: Qeo, Fuente y Cubierta.

Fábrica de Grassiosas, Sifons y Aixarops

Marca registrada **N A S** ab privilegi.

Grassiosas dolças ab forsa sacarina pera rebentar els ventrells mes resistents.

Sifons pera ajudar la digestió dels que s'alimentan DEL FONDO.

Se donan 5 cupons per cada ral de gasto; á cent cupons regalem cunills de Guix ó concejals d' Ajuntament.

Fabricant: Senyor Pellissot.

AGENCIA DE INFORMES Y TARUGOS

La CASA compta ab medis suficientes pera donar

EMPLEOS Y COLOCACIONES

á tots els fulanos de mal viurer capassos de portar la gorra de cantó y criá pan-y-toros.

GRAN DIPÓSIT DE HONRAS PERA VENDRER Ó EMPENYAR

Rahó: Pep, Quel, Badó y C.^a

Centro farmacéutich, LA BARRA.

Gran especialitat en fer la bugadera bescantant als clients.

¡ATANCIÓ! ¡OJU!

¡PROCEDIMENT ESPECIAL DEL DIRECTOR DEL CENTRO!

S'ensenya la manera de no pagar lo que's deu, eludint els compromisos contrets. També s'ensenya la manera de fer d'apotecari sense títol.

¡ARTE! ¡MALA SOMBRÁ! ¡ARTE!

Se fan pegats versificats pera fer caure en basca á qui no'n tinga.

Director: Muy Ilustre señor Don Pau G. U. Vert.

Nota: Si algú sab alguna senyora que vulga casarse que me la presenti porque'n tinch moltas ganas.